

Predkladacia správa

Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky Zameranie dvojstrannej rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na rok 2025 (ďalej „Zameranie“), a to v súlade s § 3 ods. 3 zákona č. 392/2015 Z. z. o rozvojovej spolupráci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 281/2019 Z. z.

Zameranie je plánovací dokument, v ktorom je stanovené, ako budú v roku 2025 na rozvojovú spoluprácu využívané finančné prostriedky jednotlivých rezortov, ktoré sú zapojené do rozpočtového programu oficiálnej rozvojovej pomoci (O5T). Súčasne však uvádza aj vybrané iniciatívy, ktoré sú hradené z iných rozpočtových programov. Spoločnou snahou všetkých aktérov zapojených do realizácie rozvojovej spolupráce a humanitárnej pomoci bude pokračovať v aktivitách cielených na udržateľný rozvoj v partnerských krajinách, v súlade so Strednodobou stratégiou rozvojovej spolupráce Slovenskej republiky na roky 2025 – 2030 (ďalej len „stratégia“).

Rozvojová spolupráca ako súčasť zahraničnej politiky predstavuje nástroj, ktorým Slovenská republika ako zodpovedný člen medzinárodnej komunity prispieva k napĺňaniu cieľov udržateľného rozvoja Agendy 2030 vo svete a spolupodieľa sa na riešení globálnych výziev.

Najväčšou výzvou naďalej zostáva humanitárna kríza spôsobená vojnou na Ukrajine. V nadväznosti na zhoršujúcu sa bezpečnostnú situáciu na Blízkom východe bude pomoc poskytovaná aj tomuto regiónu a bude zameraná na adresovanie dopadov konfliktov v Sýrii, Libanone a Iraku. V roku 2025 bude vyhlásená pilotná výzva v rámci nového samostatného tematického programu zameraného na riešenie relevantných výziev spojených so životným prostredím, zmenou klímy a obehovou ekonomikou (tzv. program GREEN) určená pre programové krajiny Keňu, Moldavsko a Gruzínsko. Prostredníctvom výziev Slovenskej agentúry pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (ďalej len „SAMRS“) na poskytnutie dotácií budú okrem humanitárnych projektov na Ukrajine a Blízkom východe a programu GREEN v programových krajinách, realizované aj projekty nových podnikateľských partnerstiev, projekty rozvojového vzdelávania, vysielanie dobrovoľníkov do partnerských krajín, a budovanie kapacít slovenských rozvojových organizácií.

Okrem dotácií bude pomoc poskytovaná aj prostredníctvom finančných príspevkov, ktoré sú poskytované na základe rozhodnutia ministra zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky v prípade akútnej pomoci v krízových situáciách, alebo prostredníctvom zastupiteľských úradov Slovenskej republiky (tzv. mikrograntov). Pokračovať bude aj slovenská podpora realizácie rozvojových projektov finančne podporených z nástrojov EÚ, so zapájaním sa do projektov Team Europe Initiative, ako aj prostredníctvom mechanizmu delegovanej spolupráce EÚ.

Ambíciou je posilnenie spolupráce s podnikateľským sektorom, a to okrem programu podpory podnikateľských partnerstiev aj prostredníctvom zvýhodnených vývozných úverov poskytovaných EXIMBANKOU SR či prostredníctvom zapojenia do iniciatív využívajúcich nové nástroje rozvojového financovania.

Pre rok 2025 sú na dvojstrannú rozvojovú spoluprácu vyčlenené prostriedky v hodnote necelých 23 mil. eur z čoho 83 % predstavujú prostriedky v kapitolách rezortu financií

a zahraničných vecí. Slovenská republika výrazne zaostáva v plnení svojho medzinárodného záväzku dosiahnuť podiel ODA na hrubom národnom dôchodku (HND) vo výške 0,33 % do roku 2030 a pokrok v tejto oblasti nepredpokladáme ani v roku 2025 z dôvodu konsolidácie a deficitu na úrovni 4,7 % HDP. V tomto ukazovateli sa Slovenská republika dlhodobo pohybuje okolo úrovne 0,13 – 0,15 % a umiestňuje sa na posledných priečkach spomedzi členských krajín EÚ ako aj členov Výboru OECD pre rozvojovú pomoc.

Materiál bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania a na rokovanie vlády Slovenskej republiky sa predkladá bez rozporov. Materiál má negatívny rozpočtovo zabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy. Materiál nemá vplyvy na podnikateľské prostredie, nemá sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, informatizáciu spoločnosti, na služby verejnej správy pre občana, ani vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.